

Overzicht van de historische kritiek (B001630)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0

Studietijd 90 u

Aanbodsessies in academiejaar 2025-2026

A (semester 2)

Nederlands

Gent

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Verhenneman, Griet

RE23

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

stptn

aanbodssessie

[Bachelor of Science in de criminologische wetenschappen](#)

3

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Kritisch omgaan met informatiebronnen uit het verleden en heden

Situering

Dit algemeen inleidend opleidingsonderdeel wil een inzicht verschaffen in de opeenvolgende stadia van het historisch onderzoek en zijn meerwaarde voor het criminologisch onderzoek. Wat is een bron? Hoe de authenticiteit van een bron toetsen? Hoe kritisch omgaan met elkaar tegensprekende getuigenissen? Daarnaast behandelt dit vak de ontwikkeling van historisch onderzoek en historische analyses en geeft het voorbeelden van hoe men actuele kwesties in historisch perspectief, op de lange termijn, kan bekijken en begrijpen.

Inhoud

Het opleidingsonderdeel presenteert een methode om kritisch om te gaan met de overvloed aan informatie waarmee de huidige tijdgenoot geconfronteerd wordt, alsook met de projectie van deze situatie naar een ver en nabij verleden. Hoe bronnen op het spoor komen, hoe ze kritisch benaderen, en vooral: hoe treedt men op indien bronnen onderling contradictorische informatie geven? Hoe kan de wetenschapper, met andere woorden, aan de hand van een veelheid aan informatiebronnen tot een betrouwbare, zo dicht mogelijk aan zekerheid grenzende interpretatie van gebeurtenissen uit het verleden en het heden komen? Naast het toepassen van de methode van de Historische kritiek voor het kritisch omgaan met informatie, gaat dit vak ook in op het inbouwen van historische analyse in reflectie over actuele (criminologische) vraagstukken: hoe men met name recente fenomenen en discussies vanuit historisch perspectief kan bekijken en begrijpen. Doorheen het opleidingsonderdeel worden de toepassingen van de historische kritiek in meer detail besproken via diverse criminologische casussen. Daarnaast gaat het in op de nieuwe hedendaagse uitdagingen waarmee de methode van de historische kritiek te maken krijgt, zoals de digitalisering van bronnen, post-truth, complot, desinformatie en fake news. Zoals dit opleidingsonderdeel, dat zelf op een eerbiedwaardige traditie teruggaat, is opgevat, presenteert het een methode die niet enkel voor de beoefenaars van de geschiedenis, maar ook bij uitbreiding voor vele humane en sociale wetenschappers bruikbaar is.

Begincompetenties

- Een elementair inzicht hebben in historische en criminologische ontwikkelingen
- Beschikken over een standaard talenkennis (Nederlands, Frans, Engels)

(Goedgekeurd)

Eindcompetenties

- 1 Op wetenschappelijke wijze omgaan met contradicties in documenten en informatie
- 2 Oog hebben voor de verschillen inzake de visie op geschiedenis en maatschappelijke verandering die doorheen de verschillende periodes is ontwikkeld.
- 3 Het resultaat van historisch onderzoek evalueren en in de juiste context plaatsen.
- 4 Kritisch omgaan met informatiebronnen
- 5 De manier waarop men historische reflectie kan inbouwen in actuele debatten herkennen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Door de omvang van de groep studenten: hoorcolleges, met mogelijkheid tot het stellen van vragen (tijdens en na de les). Praktisch gedeelte wordt via het uitvoerig behandelen van cases in de les geïncorporeerd.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Betrouwbare bronnen of fake news? Een inleiding tot de historische kritiek

Richtprijs: € 25

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Jan Dumolyn en Marc Boone

ISBN : 978-9-46475-012-6

Aantal pagina's : 331

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Referenties

Zie: leermateriaal

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studenten kunnen voor praktische problemen en studiebegeleiding terecht bij de facultaire studiebegeleiding en bij de lesgever en assistenten.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

100 % periodegebonden.

Schriftelijk examen. In het examen worden verschillende vaardigheden getest: kennis van het handboek (multiple choice vragen) en zin voor synthese en inhoudelijk inzicht (open denkvragen). Aan het einde van de lessenreeks worden een voorbeeldexamen en antwoordmodel besproken en beschikbaar gesteld op Ufora.

Eindscoreberekening

Meerkeuzevragen: 75%

Open vraag: 25%

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende opdracht na overleg met verantwoordelijke lesgever
- 2 Mogelijkheid tot mondeling examen met schriftelijke voorbereiding op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens en na kantooruren